

економічного зростання в умовах цифрової трансформації мають комплексний характер і охоплюють широке коло суспільних відносин. Їх ефективність значною мірою залежить від здатності держави встановити оптимальний баланс між стимулюванням інноваційного розвитку і мінімізацією ризиків, пов'язаних із масштабною цифровізацією економіки та соціальних інститутів. Подальший розвиток цих механізмів має бути спрямований на формування інклюзивної, безпечної та конкурентоспроможної цифрової економіки, яка відповідає ключовим принципам сталого розвитку та вимогам сучасного суспільства.

Література

1. Павко, Я. А. (2024). Повоєнне відновлення України в контексті протидії зміні клімату: політико-правові аспекти. Київський часопис права, (3), 229-237.
2. Барабаш, Ю. (2024). Політико-правовий розвиток України в контексті європейської інтеграції: стратегічні пріоритети в умовах викликів сьогодення. Право України, (1), 159-162.
3. Komelina, O., & Kondratieva, N. (2023). Європейський досвід організаційно-правового забезпечення сталого просторового розвитку. Економіка і регіон/Economics and region, (2 (89)), 23-31.

УДК330

Дронов М.Р., здобувач третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Європейський університет, м. Київ, Україна

БУДІВНИЦТВО ЯК БАЗИС СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ: ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИКІВ ПРОЄКТІВ ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЇХ СЕРТИФІКАЦІЇ

У сучасних умовах глобальних трансформацій будівельна галузь виступає не лише драйвером економічного зростання, а й фундаментом для реалізації Цілей сталого розвитку України на період до 2023 року, визначених Указом президента №722/2019, зокрема Ціль 6 «Забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією», Ціль 9 «створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям» та Ціль 11 «забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів» [1]. Для держави, яка стоїть перед викликами масштабної повоєнної відбудови, будівництво стає стратегічним сектором, де ефективність використання ресурсів та впровадження

сучасних концепцій сталого розвитку безпосередньо залежить від професіоналізму управлінських кадрів.

Сектор будівництва формує матеріальну базу для всіх галузей економіки. Проте традиційні підходи до управління будівництвом часто ігнорують екологічні та соціальні екстерналиї. Сталий розвиток у будівництві передбачає впровадження принципів циклічної економіки, енергоефективності, використання екологічних та безпечних для здоров'я матеріалів та матеріалів з низьким рівнем вуглецевого сліду. Реалізація таких складних проєктів вимагає переходу від простого адміністрування до професійного проєктного менеджменту, де керівник проєкту виступає гарантом дотримання балансу між економічною вигодою, екологічною безпекою та соціальною відповідальністю.

Сучасний керівник будівельного проєкту у контексті сталого розвитку повинен володіти комплексом компетенцій, які виходять за межі знань будівельних норм та інструментів управління проєктами. Відповідно до міжнародного стандарту IPMA ICB 4.0, ці компетенції поділяються на три сфери:

1. Контекстуальні: розуміння стратегії сталого розвитку держави, правового середовища та етичних норм.

2. Особистісні: лідерство, здатність до перевірки складних рішень в умовах невизначеності, управління стейкхолдерами.

3. Практичні: управління життєвим циклом об'єкта, оцінка ризиків (включаючи кліматичні), управління якістю та вартістю з урахуванням вартості володіння (Total Cost of Ownership) [2].

Особливого значення набуває володіння цифровими інструментами (BIM-технології), які дозволяють моделювати енергоефективність будівель ще на етапі проєктування, що є критичним для забезпечення цілей економічного зростання при мінімальному впливі на довкілля.

У світовій практиці найбільш визнаними системами сертифікації проєктних менеджерів є:

- PMBOK (Project Management Body of Knowledge) від PMI – фокусується на процесному підході та техніках управління.

- IPMA (International Project Management Association) – базується на компетентнісному підході (модель 4-L: від рівня D до A).

- ISO 21502:2020 – міжнародний стандарт, що надає настанови щодо управління проєктами, інтегруючи їх у загальний контекст управління організацією та сталого розвитку [3].

Для України критично важливим є не просто копіювання цих стандартів, а їх адаптація та імплементація у національну нормативно-правову базу.

На сьогодні в Україні правове регулювання професійної діяльності у

будівництві зосереджене переважно на сертифікації архітекторів, інженерів-проектувальників та експертів (згідно зі ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності») [4]. Проте роль «керівника проекту» залишається недостатньо формалізованою у правовому полі. Існують певні суперечності між кваліфікаційними характеристиками професій (Випуск 64 ДКХП) та реальними вимогами ринку. Відсутність обов'язкової державної або визнаної державою професійної сертифікації саме для *керівників проєктів* призводить до того, що на відповідальні посади призначаються особи без підтвердженої управлінської кваліфікації, практичного досвіду, знань сучасних стандартів зокрема концепцій сталого розвитку, що підвищує ризики зриву термінів, перевищення бюджетів та негативного екологічного і соціального результату.

Для забезпечення сталого економічного зростання доцільно може бути впровадження наступних кроків на законодавчому рівні:

1. Гармонізація стандартів: адаптація та прийняття релевантних міжнародних стандартів як національних ДСТУ із розробкою методичних рекомендацій щодо їх застосування в будівництві.

2. Запровадження інституту сертифікованих керівників будівельних проєктів: Внесення змін до законодавства щодо обов'язковості залучення сертифікованих за міжнародними зразками (або національними, що їм відповідають) керівників проєктів для об'єктів класу наслідків СС2 та СС3, що споруджуються за державні кошти або кошти міжнародних донорів [5].

3. Стимулювання саморегулювання: Делегування повноважень із сертифікації професійним громадським та приватним організаціям, які мають міжнародну акредитацію, що дозволить оперативніше оновлювати вимоги до кваліфікації відповідно до кращих світових практик та унеможливить акумулювання повноважень в одній структурі, що зазвичай створює непрозорість та корупційні ризики.

Висновок: Будівництво є фундаментом для досягнення Глобальних цілей сталого розвитку. Економічне зростання держави неможливе без підвищення ефективності капітальних інвестицій, що напряму залежить від кваліфікації керівників проєктів. Впровадження правових механізмів сертифікації на основі кращих міжнародних стандартів дозволить створити прозорий ринок управлінських послуг, мінімізувати корупційні ризики та забезпечити високу якість відбудови України відповідно до принципів "build back better".

Література

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 верес. 2019 р. № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> (дата звернення:

21.04.2026).

2. Individual Competence Baseline for Project, Programme & Portfolio Management. Version 4.0. Zurich : International Project Management Association (IPMA), 2015. 431 p.

3. ISO 21502:2020. Project, programme and portfolio management – Guidance on project management. URL: <https://www.iso.org/standard/74744.html> (дата звернення: 21.04.2026).

4. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лют. 2011 р. № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> (дата звернення: 21.04.2026).

5. Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 трав. 2011 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2011-п> (дата звернення: 21.04.2026).

Кипич І.В., к.ю.н, доцент,

Гуляницька М. В., здобувач освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ЗЕЛЕНОГО КУРСУ» (EUROPEAN GREEN DEAL) ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

«European Green Deal» був запроваджений Європейською комісією. Це орган ЄС, який розробляє нові правила та закони. Його мета це є вирішити проблеми, пов'язані з кліматом та навколишнім середовищем. Європа є одним із регіонів, що несе найбільшу відповідальність за глобальні викиди парникових газів. Крім того, стан природи в ЄС погіршується. 80 % природних середовищ таких як: водно-болотні угіддя, річки та ліси перебувають у поганому стані. Він є стратегічною ініціативою Європейського Союзу, спрямованою на забезпечення сталого розвитку, досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року та трансформацію економіки на засадах екологічної безпеки [1]. У сучасних умовах ця політика виступає не лише екологічним, але й економічним інструментом, що стимулює інновації, інвестиції та розвиток нових секторів економіки [2]. Правове забезпечення «Зеленого курсу» охоплює систему нормативно-правових актів ЄС, серед яких ключове місце займає Європейський